

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.7.25.
COM(2012) 421 final

2011/0295 (COD)

Módosított javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés)

(az EUMSZ 293. cikkének (2) bekezdésével összhangban benyújtva)(EGT-vonatkozású szöveg)

1. A JAVASLAT HÁTTERE

2011. október 20-án a Bizottság elfogadta a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatot¹. A javaslatot 2011. október 20-án továbbították az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A Gazdasági és Szociális Bizottság 2012. március 28-án nyilvánított véleményét a tárgyban.

2011 márciusa óta vizsgálatok folynak az EURIBOR és LIBOR bankközi hitelezésre vonatkozó referenciakamatlábak egyes bankok általi esetleges manipulálásával kapcsolatban. A feltételezések szerint a bankok az általuk elfogadható finanszírozási ajánlatok kamatlábaira vonatkozóan olyan adatokat közöltek, amelyek nem feleltek meg annak a kamatlábnak, amelyen valójában elfogadták volna a finanszírozási ajánlatokat. Ennek következtében befolyásolhatták az EURIBOR és LIBOR kamatlábak szintjeit – amelyeket referenciaértékként használnak a hitelezési műveletekben, illetve számos pénzügyi termék, például kamatláb-swap ügyletek árazásához is –, és ezzel megkérdőjeleződött a LIBOR és az EURIBOR alkalmassága. Emellett az egyes érintett bankok által közölt becsült adatok megtévesztő információkat adtak a piacnak a valószínűsíthető finanszírozási költségeikről.

A Bizottság megvizsgálta, hogy a referenciaértékek – mint a LIBOR és az EURIBOR – esetleges manipulációját megfelelően kezelnék-e a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról szóló rendeletre, illetve ahhoz kapcsolódóan a bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció esetén alkalmazandó büntetőjogi szankciókról szóló irányelvre vonatkozóan 2011 októberében előterjesztett javaslatok. Az Európai Parlament külön is kiemelte ennek a kérdésnek a jelentőségét. Tekintettel arra, hogy a referenciaértékek jelenleg egyik javaslatban sem szerepelnek, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a referenciaértékek közvetlen manipulációja nem tartozik egyik javaslat hatálya alá sem.

Jóllehet az illetékes hatóság számára nehéz vagy akár lehetetlen is lehet bizonyítani azt, hogy a referenciaérték manipulálása hatással volt az érintett pénzügyi eszközök árára, a referenciaindexeknek mint referenciakamatlábaknak a (pl. kamatláb-swap ügyletekben vagy változó kamatozású jelzáloghitelezésnél történő) széles körű használatából kifolyólag a fontos referenciaértékek bármilyen jellegű manipulálása vagy az arra irányuló kísérlet komoly hatást fejthet ki a piaci bizalomra, és jelentős veszteségeket okozhat a befektetőknek, továbbá torzíthatja a reálgazdaság működését. Kulcsfontosságú tehát egyértelművé tenni azt, hogy az illetékes hatóságoknak lehetőségük lesz közigazgatási szankciók kiszabására az ezen esetekben megvalósuló piaci manipuláció vonatkozásában anélkül, hogy szükség volna az árhatáshoz hasonló járulékos hatások bizonyítására vagy kimutatására. Kulcsfontosságú továbbá minden szükséges lépést megtenni az ilyen manipulációk megelőzése, valamint az illetékes hatóságoknak a szankciók kiszabására irányuló munkája lehetővé tétele és elősegítése érdekében. Egy szigorú jogi keret komoly visszatartó erőként fog hatni az ilyen jellegű magatartással szemben, ezáltal pedig védeni fogja a befektetőket, és segít helyreállítani a piac bizalmát. Ezeknek a szabályozási intézkedéseknek a büntetőjogi szankciókra is ki kell terjedniük. Ezekkel az ezen javaslatot kísérő módosított irányelvjavaslat foglalkozik.

¹ COM(2011) 651 végleges.

Annak érdekében tehát, hogy közös uniós szabályok vonatkozzanak a referenciaértékek manipulációjára a piaci visszaélés megelőzése céljából, a Bizottság a rendeletjavaslatának módosítására tesz javaslatot.

2. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

2.1. Jogalap

A módosított javaslat jogalapja az EUMSZ 114. cikke, benyújtására pedig az EUMSZ 293. cikkének (2) bekezdése alapján kerül sor.

2.2. Szubszidiaritás és arányosság

A szubszidiaritás elve szerint (az EUSZ 5. cikkének (3) bekezdése) uniós szintű intézkedésre csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kitűzött célokat a tagállamok önállóan nem képesek kielégítően megvalósítani, tehát a tervezett intézkedések nagyságrendje vagy hatásai miatt azok az Unió szintjén jobban megvalósíthatók. A referenciaértékek jelentős részének és az e referenciaértékekhez adatot szolgáltató jogalanyoknak határokon átnyúló vetületei, valamint a referenciaértékek manipulálása által esetlegesen érintett pénzügyi eszközök jelentős részének nemzetközi jellege miatt fennáll a valós kockázata annak, hogy a piaci visszaéléssel kapcsolatos nemzeti intézkedéseket kijátsszák, illetve, hogy azok uniós szintű fellépés hiányában eredménytelennek bizonyulnak. A fentiek miatt a szubszidiaritás elve alapján indokoltnak tűnik az uniós szintű fellépés.

Az arányosság elve megköveteli, hogy a beavatkozás a célkitűzések eléréséhez szükséges intézkedésekre irányuljon, és ne lépje túl a célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket. E javaslat ezen elv mentén készült.

2.3. A javaslat részletes magyarázata

A bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról szóló rendeletre vonatkozó javaslat az alábbiak szerint módosul:

- a rendeletjavaslat hatályának (2. cikk) módosítása a referenciaértékekre való kiterjesztéssel;
- a fogalommeghatározások (5. cikk) módosítása a referenciaérték fogalmának bevezetése céljából, méghozzá a pénzügyi eszközök piacairól szóló rendeletre irányuló javaslatban alkalmazott meghatározásának kibővített változatára alapozva;
- a piaci manipuláció fogalmának módosítása (8. cikk) annak érdekében, hogy a fogalom lefedje a referenciaértékek manipulálását és az erre irányuló kísérletet is; továbbá
- egy új preambulumbekkezdés beillesztése annak indokolására, hogy a rendelet hatálya és a piaci manipuláció kiterjed a referenciaértékekre.

3. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A módosított javaslatnak a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról szóló eredeti rendeletjavaslatban kifejtettekhez képest nincs költségvetési kihatása.

A bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló rendeltre vonatkozó bizottsági javaslat² (COM(2011) 651 végleges) az alábbiak szerint módosul:

1. A rendeletjavaslat az alábbi (20a) preambulumkezdéssel egészül ki:

„(20a) A pénzügyi eszközök jelentős részének árazása referenciaértékekre való hivatkozások útján történik. A referenciaértékek – például a bankközi kínálati kamatlábak – tényleges manipulálása vagy az arra irányuló kísérlet súlyos hatásokkal járhat a piaci bizalomra nézve, és jelentős veszteségeket okozhat a befektetőknek, vagy torzíthatja a reálgazdaság működését. Következésképp a piacok stabilitásának megőrzése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az illetékes hatóságok érvényesíteni tudják a referenciaértékek manipulálásának egyértelmű tilalmát, a referenciaértékre vonatkozó külön rendelkezésekre van szükség. A piaci manipuláció általános tilalmát ki kell egészíteni a referenciaérték manipulálásának és a hamis vagy félrevezető információk bármilyen jellegű továbbításának, hamis vagy félrevezető adatok közlésének, illetve minden olyan egyéb cselekménynek a tilalmával, amely valamely referenciaérték kiszámításának manipulálására irányul, ideértve a referenciaérték kiszámításához alkalmazott módszer manipulálását is. Ezek a szabályok kiegészítik a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló 1227/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet, amely tiltja a nagykereskedelmi energiapiacon árbecsléssel vagy piaci jelentések készítésével foglalkozó vállalkozások szándékos félrevezetését hamis adatok közlésével, amely az adott árbecslések vagy piaci jelentések alapján eljáró piaci szereplők félrevezetését eredményezi.”

2. A 2. cikk (3) bekezdése az alábbi d) ponttal egészül ki:

„d) referenciaértékek, amelyek esetében az információk, adatok, számítások továbbítását vagy valamilyen magatartást a referenciaérték kiszámításának befolyásolására használnak fel, illetve az befolyásolja vagy valószínűsíthetően befolyásolja a referenciaérték kiszámítását.”

3. Az 5. cikk a következő (20) bekezdéssel egészül ki:

„20. „referenciaérték”: olyan üzleti index vagy közétett számadat, amelyet egy képlet alkalmazásával számítanak ki egy vagy több mögöttes eszköz értékéből vagy olyan árakból – ideértve a becsült árakat, kamatlábakat vagy egyéb értékeket –, illetőleg felmérések alapján, amelyekre vonatkoztatva egy pénzügyi eszköz alapján fizetendő összeg megállapításra kerül;”

4. A 8. cikk (1) bekezdése az alábbi d) ponttal egészül ki:

² COM(2011) 651 végleges.

„d) hamis vagy félrevezető információk továbbítása, hamis vagy félrevezető adatok közlése, illetve egy referenciaérték kiszámításának manipulálására irányuló bármely cselekmény.”

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*